

# ЯПІДКА

---



---

Ч. 2.

ЛІСТОПАД, 1931.

# „ЯГІДКА“

МІСЯЧНИЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ МОЛОДІ

M. I. Борисик редактор.

O. T. Даркович, ілюстратор.	
Річна передплата в Канаді .....	50c.
Поза межами Канади .....	75c.
Поодиноке число .....	5c.

## ХТО БАЖАЄ

Стало отримувати сей цінний журнал повинен сей час приєласти передплату.

Цілорічна передплата виноситься в Канаді, всеого 50c., поза межами Канади 75c.

Майже нічим в порівнянні з цим скарбом який діти черпають з цього журнала.

Сподімось і віримо що всі вихователі дітей не пожалують се маленької суми.

Передплату просимо надсилати на слідуючу адресу:

### „JAVIDKA“

153 McKenzie St.  
WINNIPEG, MAN.

### „ПЧОЛКА“.

ілюстрований журнал виходить кожного місяця. Се є цінне видавництво для молодежі.

Передплата річна \$1.00

Адміністрація „Пчолки“

УЖГОРОД. Другетова пл. 21.

# „JAVIDKA“

MONTHLY MAGAZINE FOR YOUTH

M. I. Botusyk, Editor

O. T. Darcovich, Illustrator ..	
Subscription per year in	
Canada....50c. Abroad....75c.	
Single Copy .....	5c

## „ЖИТТЯ І ЗНАННЯ“

Місячний журнал подає знання з різних галузей науки й життя.

Передплата за рік \$4.00	
На 6 місяців \$2.00	
Поодиноке число коштує 35c	
Адреса редакції і адміністрації:	
„Association „PROSVITA“	
LVIV (Lemberg) Rynok 10.	
East Galicia, Poland.	

## „НАШ ПРИЯТЕЛЬ“

ілюстрований місячник для молоді та шкільних дітей.

Видає Марійське т-во Молоді у Львові.

Передплата річно 50c.

Адрес:

Львів, Poland,  
скрітка 108.

# ЯГІДКА

## JAHDKA

МІСЯЧНИЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ МОЛОДІ MONTHLY MAGAZINE FOR YOUTH

М. І. Борисюк редактор.

Річна передплата в Канаді .. 50ц.

Поза межами Канади .... 75ц.

Поодиноке число ..... 5ц.

M. I. Borysyk, Editor

Subscription per year in

Canada....50c. Abroad....75c.

Single Copy ..... 5c

РІК I

Вінніпег, Падолист, 1931.

Ч. II.

## ОСІНЬ.

Сонце світить ще миленько  
Квіти, зелень видно скріє.

Лиш у полю вже пустенько,  
Крає земленьку леміш.

Деж поділесь збіжа з поля?  
Воно діти в шпихлях.

А рільник, така вже доля,  
Знов за плугом у степах.

Сумно птиця за ним ходить,  
Пшениченьки не знаходить;  
Мусить хробачки зберати,  
Бо на зерно довго ждати.

о. І. ЗАБАВА

# КОГУТ І ЛИСИЧКА.

Одного разу сидів когут разом із курми на бантиці, коли нараз підходить до нього лисичка-сестричка і тихим, підлесливим голосочком говорить:-

— Слухай, любий друже, я хочу тобі передати приємну новину...

— Яку ж то таку новину? — питав когут.

— Таку новину, що ти не будеш тімнити себе від радості.. Ось у чим спрага: Всі тварини, і четвертононгі, і риби, і гади рішили, що від нині ми всі.. будемо жити в дружбі, як братя. Злізай із своїми курми з бантиці з повним довірям. Будемо побратими, як подобає добрим сусідам і старшим знакомим. Но, спускайся мерцій, я маю дещо тобі переказати.

— О, я дуже щасливий довідатися як там і що — відповів когут.

— Так чому ж ти не спускаєшся?

— Зараз — промовив когут, окинувши зірким поглядом околицю. — Он там далеко я бачу...

— Що таке ти бачиш?

— Я бачу з цієї тузиці собак, які стрім'олові біжать... сюди!.. Запевне вони, біжать дружитися з тобою, лисичко...

Почувши ці слова, лисичка-сестричка не довго думаючи, пустилася що духа утікати.. Стілько їй виділи.

Г. С.

## ЗОЛОТІ СЛОВА Т. ШЕВЧЕНКА.

Страшно впасти у кайдани, уぢ-  
рати в неволі, а ще гірше — спати,  
спати, і спати на волі, і заснути за  
вік-віки, і сліду не кинуть ніякого:  
однаково, чи жив, чи загинув.

## ЗОЛОТІ СЛОВА

Рідним словом я горджує  
Ним говорю, пишу,  
Рідну мову, рідну пісню,  
Ніколи во... вішу

Не високо мудрій,  
Але твердо держись,  
А хто правду лама  
З тим та сміло борись  
Не бажай ти умом  
Понах світом кружить,  
А скоріше завізьмись  
В снігі прагедно жити.

Іван Франко

## ГУРТ

Як мала у тебе сила,  
То у гурт еднаїся ти.  
В купі зробиш більше діля,  
Швидче зайдеш до мети.

## ПРАВИЛА ЗДОРОВЛЯ

1. Перед кожною їдою мий чисто руки. Дбай о се передовсім поза домом, в дорозі і на прогульках.
2. По кожній іді вимий зубиціткою і соленою водою та виполочи добре уста і горло.
3. Не вбирай тісної одежі і обувні. Старайся очистоту білля твоїї одежі.
4. Дбай, щоби в слотливі дні не промокли ноги.
5. Уникай довгого перебування в запорожених, накурених і вогких місцях.
6. Не лягай і не сідай на сирі, вогкій землі.
7. Харч приймай здоровий і в правельно означеній порі дnia.
8. Кріпи і гартуй тіло руки і ніжки, ходом і грами на свільші і вездусі ві всіх порах року.

Н коли час так красно не оплічується, як час посвячений на руханку.

\* \* \*

Здоровля, се найкращий маток.

\* \* \*



## ПОЛК ІДЕ

Сонце світить, сме, грає,  
Місто галасом лунає.

Рухом вулиця гуде.  
Раптем пісня залинуала,  
Всіх від праці відорвала:

Полк іде,

Цолк іде!

Діти юрбами женуться,  
А до вікон старші пнуться

Зі здивованням в очах,  
Машерує полк чвірками,  
Брук тріпоче від ногами.

Трах - трах - трах!

Трах - трах - трах!

За плечами тяжкі кріси  
На обличах тверді риси...

Просуваються сотні,  
Запорешені, світлілі,  
А облича загорілі

І грізві,

І страшні.

На шапках тризуби сяють  
Люди, кові проминають,  
Миготить в очах.

Звикли. Скрилися. Нестали.  
А в повітрі ще стрибalo.

Трах - тра!

Трах - тя!

М. Надиманський.

# ПРО ЖИТТЯ Й ЗВИЧАЇ ГУЦУЛІВ.

## II.

Убранне Гуцулів легке й коротке, бо її приходиться заедно спинати по горах, скакати через потоки, сідати на коня, кермувати сплавами і т. і. Щоденне убранне Гуцула складається з білої сорочки, спущеної поверх широких, червоних крапениць (штани) які оперізує ремінним чересом (широким поясом). В чересі заткнена люлька, шкірянна мошонка, на довгім ремінці або мосяжнім ланцюжку звисає складаний ножик. На ноги вбирає постоли, (шкіряні ходаки), які привязує до ніг ремінцями, або вовняними шнурками. Тоті ремінці або шнурки обкручені довкола ніг раз попри раз поверх кісток і долішньої часті крашениць. Поверх сорочки перекидає Гуцул невідступну табівку (ремінну торбу), в яку ховає люльку, тютюн, кресало, губку, мошонку та інші дрібниці. На сорочку надіває киїтар, то є білий кожушок без рукавів пераз прогарно вишиваний. Голову накриває

крипцею, то є чорним капелюхом, якого денце обведене білоскучим гальоном, (золота або срібна стяжка) мосяжною бляшкою, або ріжнобарвними шнурками.

Святочне убране Гуцула складається з таких самих частей тільки буває число її й богатше у всікі прикраси. Поверх киптаря накидає Гуцул ще чорний, або темночервоний вишиваний сердак. Святочна крисаня красша буденної; вона убрана новим гальоном, і прибрача цвітами в парубків когутами або павунами, то є перами з когутів або з павів. Крисаню підtrzymує підборідь, то є червоний реміньчик, вибиваний мосяжними прикрасами.

До того всого убрання належить топорець, у старших палучця. Старші люди носять по давному звичаю на грудях великий, мосяжний хрест, перевішений через шию на грубих ланцюжках. Хустка довкола шиї напів шовкова, спнята спереду величким перстенем, або завязана в гудз, звисає кінцями на груди. Убранне дівчат і жінок так само гарче й барвне.

(даліше буде).

## Маркіян Шашкевич

родився 6. падолиста 1811 р. в селі Підлісю золочівського повіту з убогої священочої родини. Він перший в Галичині почав писати свої твори чистою народною мовою, чим дав почин новому напрямові в літературі. Його найбільше діло се: — „Дністрова Русалка“ видана 1837 р. в Будині на Угорщині.



Се була перша книжка видана Галичанами живою народною мовою. За свою смілість писати „хлопською мовою“ натерпівся Маркіян і від своїх і від чужих дуже bogato. Переслідування сі покінчились тим що він в 33. році в праці і горя помер в Новосілках, каменецького повіту, лишаючи по собі безсмертну славу.

## ОБОВЯЗОК

М. Старицький: Йди туди, куди повинність кличе!

I. Тобилевич: Незалежність і панування без обовязків неможливе.

L. Українка: Права без обовязків — сваволя.

B. Винниченко: Обовязок не повинен знати серця.

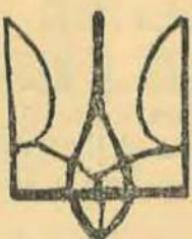
B. Грінченко: Кождий повинен боронити свій рідний край, не жалуючи життя.

C. Черкасенко: Жити, а не вмирати за рідний край і люд повинен всякий.

B. Пачовський: Обовязок маю для свого краю — віддати.

## ШАРАДИ.

Щоб шараду розвізнати,  
Треба тобі море взяти.  
Одну букву відкинь,  
То одержиш те що треба.  
Друге знайдеш на обличі,  
Ним пишеться людина.  
Складеш то будеш мати  
Країну в Африці.  
Повинен кождий її знайти.  
(Відгадайте що це за країна  
в Африці про яку тут пишеться).



## ТРИЗУБ

Гербом Соборної України є тр. ауз., уживаний вже за Володимира Великого й Ярослава Мудрого як знак української держави. Через політичну немо-  
лю України, памягь про нього затерялася і аж в 1917 р. з від-  
новою української держави, здо-  
був собі знову тризуб признання  
серед своїх і чужинців. Саме  
символічне значіння тризубу толковано всіляко. Французи ка-  
зали просто, що „се емблема  
свободи“. Німці толковали со-  
бі ріжно: одні, що се вила —  
знак поганського морського бо-  
жка Нептуна, — другі, що се  
Святий Дух у виді голуба, ін-  
ші, що се голуб св. Володимира,  
то знов що се зображення так  
званого трисвітника в Софійсь-  
кій церкві у Київі або, старо-  
християнської триединої церкви.  
Москалі вважали тризуб за два

злучені зі собою „В“ з буквою „І“ по середині, а петлю під тим знаком за букву „О“ і від-  
читували тризуб: „Володомир Великий і Ольга“.

Ріжні українські досліди над походженням і значінням тризу-  
ба не дали досі певних вислі-  
дів. Для Українців сей герб у-  
країнської держави просто зна-  
чить: „Україна Володомира Ве-  
ликого“. Герб України заховав-  
ся на старих гроших з часів  
Володимира і Ярослава Мудро-  
го, так що він тісно звязаний з  
тисячеліттям української держа-  
ви і з історією політичного ви-  
зволення України.

## АКРОСТИХ

У мене є одно кохання,  
Котре не зраджу я вовік;  
Росло воно не день, не рік,  
Л із милю виростало  
І квіткою рясною стало.  
Не одівіте мое кохання,  
А буде в серці до сдання.

## БІЛЬША ЖМЕНЯ.

Дитина: Мамо, прошу мені  
дати оріхів.

Мама: Добре, донечко, возь-  
ми собі повну жменю.

Дитина: Повну жменю? О, то  
дайте мені самі, мамо, Ваша  
жменя більша.



ГУЦУЛКА НА БУКОВИНІ (ПРИ КУДЕЛІ).

# РІПКА

(Сцінка-казка для малої дітвори).

## ДІЄВІ ОСОБИ:

Дід Андрушка, Баба Марушка, Доч на Мінка, Онучка Маруся, Онук Федико. Гурт дітей.

(Сцена: Горід, на грядках лежать грабельки).

## ДІЯ I.

ДІД (входить, зігнувшись трошки. Охкає, несе рискаль та мотику. Поклаєши їх, починає грабельками громадити грядки. Далі робить пальцем у грядці дірку): Треба, треба ріпку посадити, аби Біг дав уродити (какда насіння в дірочку): Рости, рости, ріжко, не маленька, а велика (підвідиться, чухає потилицю, веміхається) Ну, слава Господеві! Темпер ще треба полити. Любить вона водицю Божу.., теж пити хоче... Піду лишень принесу їй водицю (виходить). (Сцена якийсь час порожня. Далі входить дід з відром води).

ДІД (поливаючи ріпку): Треба, треба поливати, до жигтя охочи додавати... (поливши, забирає всі прилади й зігнувілісь, повторюючи "треба, треба," іде геть).

## ЗАНАВІСА.

## ДІЯ II.

Дід сам. Сцена та сама, що й передше: На грядці, де дід посадив насіннячко, вже велика ріпка).

ДІД (входить, радісно всміхається, оглядає ріпку): От-от, яка вирошла велика... Час би лже й рвати нашу ріпку... (нахиляється, бере ріпку й тягне.., тягнів руками, вперся ногами, напружується що-сили, витягнути не може. Далі повертав голову й гукає): А-гов! Стара! (Голос за сцені басує: "А що там таке?")

ДІД підводячись): А юди по сюди, стара! Ходи сюди, на печі не лежи.., Мені вирвати ріпку поможи.

(Баба за сценою: "Гаразд! Чекай но. Зараз!"

(Дід знову починає тягнути ріпку).

## ДІД і БАБА

БАБА (поспішаючись вбігає): Ох.., ох.., ох.. ну, чого репетуєш? Насилу добігла.

ДІД (пслертає голову від ріпки до баби): Кажу-ж тобі, вирвати ріпку мені поможи (тягне).

БАБА (незадоволено): Отож то мое лихо! Ну, так би й казав, а төрептує мов ма гвавт.., (Береться за дідові плечі. Тягнуть.)

ДІД: Ну, стара, дужче, ну, ще тришечки, бо ворушиться (тягнуть). Ото

вродив Біг!.. (Далі повертаючись до баби) — А поклич-но, стара, доночку нашу. Мінку поклич, кажу.

БАБА (дивлючись з під долоні в глибину сцени, гукає): Мінко! А-гов! Чи ти чуеш? (З далеку чути: "Чого?" — Йди-но сюди, мерщій!

МИНКА (за сценю): Та чую! Вже! Зараз!

(Баба знову береться за дідові плечі; тягнуть). (Входить Мінка.)

### ДІД, БАБА, МІНКА

БАБА (повертаючись до Мінки): Ходи, ходи, доно, не біжи, нам вирвати ріпку поможи.

МИНКА (дивиться на ріпку, всміхється): От яка ріпка! (береться за бабу; тягнуть, витягнути не можуть).

МИНКА (покинувши): Я покличу її свою дочку.

ДІД (повернувшись до Мінки голову: Еге-ж, еге-ж, доно! Поклич, поклич!

МИНКА (повернувшись в глибину сцени, гукає): Марусю! А-гов! Чуши, Марусю?

МАРУСЯ (за сценю): Що?

МИНКА: Ходи, Марусю, не біжи, нам ріпку вирвати поможи!

МАРУСЯ (за сценю): Зараз, мамо

МАРУСЯ (підбігає до групи): Ну, що мамо?

МИНКА (повернувшись до Марусі): Берись за мене та тягни! Тягнемо, тягнемо — витягнути ріпки не можемо. (Маруся береться за Мінку й

усі тягнуть.)

ДІД (повернувшись голову до баби): А покlich-но, стара, ще й онука.

БАБА (повернувшись до Мінки): Чуеш, Мінко? А покlich ще й Фед'ка!

МИНКА (повернувшись голову до Марусі): Ану гукни Марисз на Фед'ка.

МАРУСЯ (підбігає до кінця сцени): Фед'ку! (Голос зза сцени): "А гооов

МАРУСЯ: Ходи мерщій сюди, нам вирвати ріпку, поможи!"

ФЕДЬКО (за сценю — "Зараз!")

(Маруся знову береться за Мінку й знов усі тягнуть ріпку. На сцену вбігає Фед'ко, дірявиться на групу й весело смеється).

### ДІД, БАБА, МІНКА, МАРУСЯ ФЕДЬКО

ДІД Ну чегож отє стойш? Берись! Поможи нам вирвати ріпку!

ФЕДЬКО (сміючись, береться за Марусю): Зараз.. (Всі тягнуть, витягнути не можуть. З далеку чути вигуки: "Лови, лови, чекай.. сюди.. кидай!.. Біжи навперейми!")

ДІД (не відриваючись від ріпки): А чуеш що, стара? Чи не покликати нам ще й отих горлодронів? Найпоможуть нам..

БАБА (повернувшись голову до Мінки): Мінко, а чи не гукнуть нам на отих?

МИНКА (повернувшись голову до Марусі): А гукни, Марусю, на отих, що

там кричать...

МАРУСЯ (до Федька): Федьку! А поклич но сюди отих, що в мяча грають.. Дід казав..

ФЕДЬКО (кидає Марусю й біжить. За сценою чути вигукн: "Васько!" — "А що?" — "Федько кличе!" — "Зараз"):

(Через деякий час Федько повертається з юрблю дітей. Всі товпляться, сміються й окружають групу біля ріпки).

### ДІД, БАБА, МІНКА, МАРУСЯ, ФЕДЬКО, ДІТИ

ФЕДЬКО (до дітей): А ну, бо, хлопці, поможіть!..

ДІД: Егеж, еге.. поможіть.. Таку вже Біг уродив нам рілку, що й витягнути самі не годні.

ДІТИ (гукають разом): Добре, добре!..

ОДИН (з дітей): А нам-же дасьте, діду, покушати тієї дивовижі?

ДІД: Дам, дам, дітки, тільки поможіть.

ДІТИ: Ануж, давайте тягнути. (Усі метушаться. Беруться один за другого й починають тягнути. Через деякий час рілка виривається. Вся група падає. Попереду дід з рілкою в руках. Падаючи всі гукають: "Ф-у-х!). (Живий образ).

### ЗАВІСА.

Арк. Животко.



## ЛЕКЦІЯ ТАНКУ.

Оттак, лялі, оттак треба:  
Ручка в гору, ніжка в бік,  
Потім стукнути обласом,  
Рухи лехкі чарівні,  
Огсе танці новітні!

Тан Галюся своїм лялям  
Лекцію танку вела,  
Усі лялі дивувались,  
Нуся аж вкусилась в налець,  
А медведик аж тримтів,  
Танцювати так хотів.

### РИМИ І ДРІБНИЧКИ

Маю невеличку сестричку,  
Кличуть її Ірка.  
Вона йде через води,  
Глибокі - глибокі - глибокі,  
Вона йде через гори  
Високі - високі - високі.  
Відне мале соторінне  
Має лиш одно очко.

Хто се?

(Зігр).

### СКОРОГОВОРКА.

Пробуйте скоро, але без по-  
милки вимовити слідуючі слова:  
На дворі трава, на траві дрова.

## ВІДГАЙТЕ МЕНЕ!

Я приемна і хороша,  
Гарна й червоненька;  
І пахуча, мов та рожа,—  
Діточкам солоденъка.  
Коли хочеш мя пізнати,  
А зачни згори, літери читати.

М. Б.

## ЦІКАВІ ДЕРЕВА.

На острезі Сицилії, коло вулькану Етия, росте "каштан сотки коней." Названий так мабуть тому, що в його тіні помістилося раз 100 їздців арагонської королевої Іванни з часі Її випрази до Неаполю. Той каштан високий 18 метрів, а обвід його виносить аж 52 метри. Наражують йому щось біля 1900 літ.

В Балаклові на Кримі росте во-  
лоський оріх, що родить річно до 100  
тисяч оріхів. Учені оцінюють його вік  
на 2,000 літ.

В ботанічнім городі в Парижі ро-  
сте помаранчеве дерево, одно з пер-  
ших, яке було привезене до Європи.  
вже 519 років.

## ВСЯЧИНА.

**КОМПАС**, котрий указує де північ і півднє і при його помочі корабельники на морю знають в котру сторону плиннути, видумано в 1200 р.

**ОЛОВЯННІ ФАБРИКИ**, заведено в Німеччині 1226 р.

**КАМІННЕ УГЛЯ**, начали уживати в Новім Кестелі в Англії 1248 р.

**ПЕРГАМЕН**, заведено в Німеччині, 1280 р.

**ПЕРШЕ ЗЕРКАЛО**, винайшов Раймнд Лютліс, 1300 р.

**СТРІЛЬНИЙ ПОРОХ**, винайшов Бертолд Швац, 1320 р.

**ОБРАЗКИ НА ДЕРЕВІ**, вирізувано 1400 р.

**ОГНЕСТРІЛЬНОГО ОРУ-  
ЖЬЯ**, уживано перший раз в битві при Кресеї 1346 р.

## МУДРИЙ ІВАСИК

Пекла мати медівники, а Івасик біля неї вертівся, крутився, а далі каже: „Чому ви мамо, до мене не говорите?“ — „Бачиш, що ніколи; тай що з тобою буду говорити?

— Як що? — каже Івасик. — А віб сказали, ось на тобі Івасику, метівника.



### ПАНЕРОВЕ МОЛОКО.

В Данії винайдено спосіб фабрико-  
вання молока в аркушах, подібних до  
паперогих аркушів. Із свіжого моло-  
ка випаровують воду, замінюють йо-  
го в масу, яку висушують між горя-  
чими валцями, що надають висушеному  
молокові форму панерового  
аркуша, який є гнучкий і дається  
легко перевозити та довго перехо-  
дити.

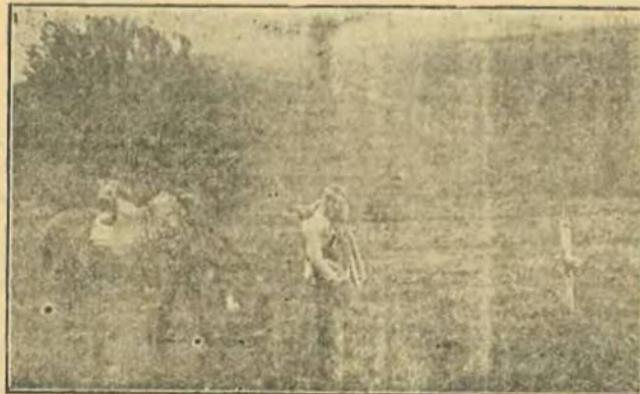
Се молоко довго не исується, не  
тратить смаку, ани харчової сили і  
легко розлускається у воді.

Можна його їсти як напір, бо роз-  
пускає його легко також сіна. Се  
молоко щораз більше поширюється.

### ДЕШО ПРО ГЕОГРАФІЮ

#### І ГЕОЛЬОГІЮ.

Найвище положенним озером на зем-  
лі є озеро Тітікака в Південній Аме-  
риці. Вміщене воно на висоті 3000  
метрів позище позему моря. Озеро  
це немає відливу, а вода його має  
цікаві властивості. Наприклад, желе-  
зо встромлене в цю воду не ржавіє,  
в ній не можна зварити яєць. Риби  
в цьому жити не можуть, а живе в  
цим озері лише один дуже мізерний рід  
робі, що має на собі скорупу.



ЗА УКРАЇНУ.

## ЗЕМЛІ ЗАПОРОЖЦІВ.

Запорожці звали свої степи і всю свою землю, яку вони займали і яка була під їх присудом, запорожськими гласностями. І звали вони її так ма буть через те, що на їх землі панувала справжня воля, яка тільки була коли-небудь у людському товаристві. Запорожці сами собі вибирали всю старшину, сами себе судили і порядкували всіми громадськими справами; воля їх була обмежена тільки тими звичаями, які виробило само запорозьке товариство.

Запорозька земля починалася від Дніпрових порогів і простягалася униз по обидва береги Дніпра аж до саміського моря. Границі Запорожжя в ріжні часи були однакові.

Спершу вони оселилися на острові Хортиці на Дніпрі, низче порогів.

Тоді власне той острів — ото ѹ була вся земля Запорожців, бо по обидва береги Дніпра — то був безлюдний степ або так зване Дике поле, степ, що ні до кого не належав, був нічний, а на ньому гарцювали хижаки татарські орди під час їх наїздів на Україну та Польщу.

Потім, як Запорожці набирали душої сили, вони що далі, то все більше займали собі землі, а польські королі бажаючи підкорнути Запорожців під свою владу, почали надавати їм права на землі по обидва береги Дніпра вгору і вниз.

За часів Богдана Хмельницького земля запорозького війська була вже дуже велика, і Богдан Хмельницький як казали запорожці, призначав за ними право на всю ту землю і видав їм грамоту або, як тоді казали, універсал.

Головне місто на Запорежжі було Січ — столиця Запорожжя, де жив Кошовий отаман із старшиною і все січове товариство, не жонаті козаки, що засігдали були напоготові до війни; це все звалося Запорозький Кіш. Вся остання запорозька земля поділялася на вісім округів, що звалися у Запорожців полонками, як тепер повіти, де жили жонаті козаки і всі ті, хто хотів займатися господарством, бо жили вони по селах та по зімовниках, як звали Запорожці свої хутори. В останні часи на Запорожжі було сел 64 зімовників або хуторів, де було по скілька хат, часом три або чотири хати, окрім того, скрізь по запорозьких степах було кілька тисяч будинків. Це були землянки, де подорожні люди знаходили собі притулок від непогоди, а часом і від Татарів, коли вони їздили по запорозьких степах. На всім огім широким присторі людей було всего коло сотні тисяч, тож із цього вже можна бачити, що скрізь на Запорожжі було просторі і вільно всім.

## ДО ШКОЛИ

Вже настав осінній час,  
Йдуть до школи школярі,  
Заметушилися всі,  
Як метелики малі..

Годі нам сидіти дома!  
Вже й навчатися пора!  
І зібралаася до школи  
Вся весела дітвора.  
Нас покликали докляси,  
Псесіали у рядок  
І бадьоренько взялися  
Як один веі до книжок!

## АФОРИЗМИ

Наука — то богаство,  
Ніхто не вкраде;  
Хто вчиться в юнацтві,  
Щасливим буде.

\* \*

## ПРИПОВІДКИ І ПРИКАЗКИ.

Не вікладай на завтра, що  
можеш зробити сьогодня.

\* \* \* \* \*

Ніколи незабудь дати чесної  
відповіді на питання.

— Щоби з праці користати,  
Треба мудро поступати.

\* \*

## ЩО БІЛЬШЕ ЛЮБИШ.

— Скажи, Марійко, що більше любиш: кицю чи лільку?

— Кицю, але най і\*ма не скаже то-  
го лільці, бо буде гміватися.

## ОСІНЬ

Висне небо синє,  
Синє, та не те,  
Світить, та не гріє  
Сонце золоте.  
Чистим стало поле  
Від серпа й коши,  
Ніде приліпиться  
Крапельни роси.  
Темная діброва  
Стихла і мовчить;  
Листя пожовтіле  
З дерева летить.  
Хоч би де замріла  
Квіточка одна,  
Тільки й червоніє  
Шо городина.  
Здалеку під небом,  
В вирій лётючи,  
Голосно курлигуть  
Журавлів ключі.  
Все, що зеленіло,  
Вянє й умира,  
Умира безслідно...  
Та воно й пора.

## ВІДГАДКИ ЗАГАДОК

ІЗ Ч. 1. Ст. 16.

1. Тарас Шевченко

2. Учітесь, брати мої,  
Думайте, читайте,  
І чужого научайтесь  
Й свого не цурайтесь.  
Ео хтоматір забуває  
Того Бог карає,  
Чужі люди цураються,  
В хату не пуснають.

## ВІДГАДКИ З Ч. I.

1. Тарас Шевченко.
2. Перший перелів через Атлантичний океан молохий американський летун Чарльз Е. Ліндберг в 1927 р.
3. Люди найперше навчилися робити папір в Єгипті, тисячі років тому назад.
4. Найбільше місто в світі — Нью Йорк, в Сполучених Штатах Америки. Має більше 10 міліонів населення.
5. Перший відкрив електрику Томас Едісон.
6. Найбільший водоспад в світі — Ніагара (Niagara Falls). — В Африці є водопади вищі від Ніагари, але без тієї величеської кількості води.



## ДАЙТЕ ВІДПОВІДЬ

1. Яка провінція в Канаді має найбільше населення?
2. Чим знаний в історії 1492 рік?
3. Скільки є різних рас людей в світі?
4. Яку область науки обіймає астрономія?
5. Де знаходиться найбільша пустеля (desert) в світі?
6. В яких провінціях Канади вкопають вугілля?

## ГАРНІ НАДГОРОДИ

Цього місяця призначено дві гарні і цікаві нагороди для тих, що відгадають найбільше загадок. Які це нагороди — ми не скажемо, але це буде присмака жесподівника для тих, що пришлють найбільше відгадок.

### ВІН ВЕ ВИНЕЙ.

— Павlusю! Не тягни кота за хвіст  
Се не гарно.

Та я не тягну. Я зільки тримаю за  
хвіст, а кіт сам тягне.

## ЗАГАДКА

Хильерний, маленький,  
Восхідний, товсточкий  
Коханчик удався;  
У тієто прибрався,  
Чимсь смачним напхався,  
В окропі купався.  
На смак уродився,  
Щей маслом умився,  
К макітрі скакав.  
Не довго нажився,  
У дірку скотився,  
Крутъ - верть тай пропав.  
Хотів б'я вогнити —  
Шкода юнандібати:  
Лови не — леви.  
А як його звати —  
Лінуюсь еказати,  
А нуте лиши ви!

## ОДГАДКА

„То ж, діду юханий,  
Вареник гречаний!”  
Кричить дітвора.  
Чому не вгадати;  
Не бігать — шукати  
Такого добра!

## ЗАГАДКИ.

### 1.

Хоч не птах я, а маю гніздечко,  
Під землею ховаю лячко.  
І те місце нущем віданачаю —  
Таку бачте, звичку маю.  
Ті лячка не буються, тверденky  
І вживають усі іх раденько.  
Під землею зростають поволі,  
А саму мене звуть...

### 2.

Розгостився ткач в куточку  
Тче сіточку на смерточку  
Рідній сестрі, близкій сасі  
Відній муциці і комасі.

### 3.

Йде віз без коліс за ним дороги не знати.

### 4.

Живе чорне, — умре червоне.

## КОНКУРС

„ЯГІДКА” буде роздавати  
кождоге місяці належату  
нагороду всім діточкам  
котрі напишуть щось нового  
зі своєї власної голови.

ВИДАЮТЬ: — М. І. БОРИСИК, і І. БІЛЕЦЬКІЙ

Адрес: „ЯГІДКА” 153 McKenzie St. Winnipeg. Man.

ДОЛЯ РОЗВОЮ  
НАШОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЗАЛЕ-  
ЖИТЬ ВІД НАС САМИХ.  
ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ  
**,Літературно-Науковий  
Вісник",**

який виходить кожного місяця  
книжкою.

Річна передплата 4 дол.

Адреса:

ЛЬВІВ, ул. Руска 18. III.

Ілюстрований журнал

**,СВІТ ДИТИНИ"**

Добірний духовий корм для розуму й серця дітей, цікаві ілюстрації, загадки, оповідання.

Передплата:

Для Амер. і Канади 1.50

Замовлення слати на адресу:

Видавництво „СВІТ ДИТИНИ"  
ЛЬВІВ, вул. Зіморовича ч. 3.

**„ЖІНОЧА ДОЛЯ"**

Найдешевший ілюстрований  
тижневик! Змістом своїм цікавий  
для жінок, мужчин, молоді  
їх дітей! Звертайтесь на адресу:

„ZINOCZA DOLA",  
KOŁOMYJA, Nowa 1, Poland,  
East Galicia, Europe.

ОПІШТЬ ЗІ ЗАМОВЛЕ-  
НЯМИ НА ДУЖЕ ІНТЕ-  
РЕСНУ КНИЖКУ:

**ШЛЯХАМИ на Соловки**

яка описує революційні події на  
Вел. Україні, жахливі пережи-  
вання в більшевицьких тюрях  
та тернистий шлях на Соловки.

Ціна брош. 75c.

Оправлена \$1.00

Українська Кооператива

„КАЛИНА",

Box 2121 Winnipeg, Man.

або

153 McGregor St.

**„НОВА ХАТА"**

Журнал для плекання домаш-  
ньої культури.

Передплата в Америці і Ка-  
наді виносить 3 дол.

Адреса: „НОВА ХАТА"

ЛЬВІВ, Ринок ч. 39, I. п.



Гуморист.  
часопись  
Давнійших 6  
чисел посила-  
ем за 25c.

Адрес:

**WUYKO,**

153 McKenzie St.  
Winnipeg, Man.

## ОПРАВА КНИЖКОК

Оправлю книгу всякого рода.  
Евангелія оправлю золотими оздобами і написами

Також вироблю ленти для брачтв по уміркованій ціні.

Я скінчив свій курс у Львові. Із моєї роботи будете задоволені. Маю много подяк від тих, котрі в мене оправляли свої книжки.

Прошу ласкаво слати свої книжки на адресу:

J. ROLNY,  
763 Selkirk Ave.,  
WINNIPEG, MAN.

## ЦЕРКОВНІ РІЧИ.



Одинокий  
український  
склад церко-  
вників річей,  
доставить  
Вам всі пот-

рібні церковні річки, по присту-  
пних цінах.

За цінником і інформацією  
просимо писати до:

THE PROVIDENCE CHURCH  
GOODS  
824 Main St. Winnipeg, Man.

## НОВІ КНИЖКИ

..РІПКА" — дітська сценка на одну дію .....	10с.
..Пуста Цікавість", ... діяльог для дітского театру	5с.
..СНІГОВА БАБА", сцена на одну дію	5с.
..ТРИ МЕТЕЛИКИ", дітська опера муз. Турулл	25с.
..ХЛОПЦІ при ГНІЗДІ" — діяльог для дітского театру	5с.
..ІВАСЬ", — монолог для дітского театру	10с.
..ОРИХ", — діяльог для дітского театру	10с.

Адрес:

M. I. BORYSYK  
708 Selkirk Ave.  
Winnipeg, Man.



**М. І. БОРИСІК**

УДІЛЯЄ ЛЕКЦІЇ  
НА МАНДОЛІНІ

708 Selkirk Ave.,  
WINNIPEG, MAN.